

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แม้การปฏิรูปการศึกษาจะกลายเป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่จะนำไปสู่กระบวนการสร้างและพัฒนาคุณภาพของเยาวชนไทยในอนาคต จนกลายเป็นสาระสำคัญระดับชาติที่ทุกฝ่ายให้ความสนใจจนเป็นเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทิศทางการจัดการศึกษาทั้งระบบ เพื่อความก้าวหน้าทางการศึกษาอย่างเร่งด่วน ทั้งนี้ความเสมอภาคและคุณภาพการจัดการศึกษา จึงเป็นสิ่งที่ต้องทำควบคู่กันไปเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การที่จะมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นอกจากจะต้องมีครูที่เป็นมืออาชีพหรือเป็นนักวิชาชีพแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นจะต้องเป็นผู้บริหารมืออาชีพอีกด้วย ทั้งนี้ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการและการบริหารการศึกษา สามารถจัดครูให้เหมาะสมกับรายวิชา ตลอดจนสื่อวัสดุอุปกรณ์ รวมถึงการสนับสนุนกระบวนการจัดการเรียนการสอน และงบประมาณค่าใช้จ่ายภายในสถานศึกษาให้เป็นไปได้ไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการศึกษาอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาสายอาชีพเพื่อเตรียมกำลังคนระดับกลาง ให้มีความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ หรือเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพอิสระมีรายได้เพียงพอในการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพ โดยกำลังคนระดับกลางเหล่านี้ถือว่าเป็นกำลังคนที่สำคัญของชาติในการพัฒนาประเทศ

เพื่อให้การจัดการศึกษาสายอาชีพเป็นไปได้ไปอย่างมีประสิทธิภาพจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมี การเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาสายอาชีพในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาสายอาชีพเป็นอย่างดี รวมถึงจะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ วางแผน ในการบริหารจัดการ หรือคาดคะเนแนวโน้มของการจัดการศึกษาสายอาชีพเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดการศึกษาสายอาชีพให้ไปได้ไปอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง นอกจากจะจัดหลักสูตรการเรียนการสอนสายอาชีพครูทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาแล้ว ยังมีการจัดหลักสูตรเพื่อเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาสายอาชีพในสถานศึกษาของภาครัฐและภาคเอกชน ประกอบด้วยหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา โดยเปิดทำการสอนซึ่งเปิดหลักสูตรตั้งแต่ปีการศึกษา 2530 และหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุสิต บัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาเป็นหลักสูตรเตรียมผู้บริหารระดับสูงด้านการบริหารอาชีวศึกษาในสถานศึกษาทั้งของภาครัฐและเอกชนที่จัดการศึกษาสายอาชีพในระดับอุดมศึกษาหรือต่ำกว่า เพื่อเตรียม

บุคลากรเหล่านี้ให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารจัดการศึกษาสาขาอาชีพอย่างแท้จริง ซึ่งหลักสูตรนี้เปิดขึ้นครั้งแรกในปีการศึกษา 2540 เป็นรุ่นที่ 1 มีนักศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 8 คน รุ่นที่ 2 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 10 คน และรุ่นที่ 3 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 17 คน

จะเห็นได้ว่าการรับนักศึกษาในระดับคุณวุฒิบัณฑิต ในรุ่นที่ 3 ทั้งช่วงระยะห่างจากการรับนักศึกษารุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 ถึง 5 ปีการศึกษา อีกทั้งนักศึกษาคุณวุฒิบัณฑิตรุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 จะต้องใช้เวลา 5-7 ปี ในการจบหลักสูตร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่นักศึกษาจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของหลักสูตร อีกทั้งระบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อเตรียมความพร้อมของนักศึกษาตามขั้นตอนและข้อกำหนดของหลักสูตรยังมีความไม่ชัดเจนและไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งอาจจะเป็นปัญหาต่อเนื่องแก่นักศึกษารุ่นต่อ ๆ ไป

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพและปัญหาการจัดหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา เพื่อเสนอรูปแบบการจัดหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับปรัชญา ความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของสังคมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.2.2 เพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้แนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535:17-19) และ สงัด อุทรานันท์ (2532 : 263-271) ประกอบด้วย

1.3.1 องค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ ปรัชญาของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เงื่อนไขและข้อกำหนดของหลักสูตร

1.3.2 การนำหลักสูตรไปใช้ โดยศึกษาในส่วนของ การดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การวางแผนการใช้หลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนการสอน การสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร และการส่งเสริมด้านวิชาการ

1.3.3 ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ได้แก่ ความเหมาะสมของหลักสูตรกับการทำงาน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ตั้งแต่เริ่มเปิดหลักสูตรในปีการศึกษา 2540 จนถึงปีการศึกษา 2548 เพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้สำเร็จการศึกษารวมถึงผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2540 – 2548 รวม 35 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีประสบการณ์ด้านการบริหารอาชีวศึกษาหรือการบริหารการศึกษาและผู้บริหารต้นสังกัดของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้ที่กำลังศึกษาอยู่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ในส่วนที่เป็นผู้สำเร็จการศึกษา รวมถึงผู้ที่กำลังศึกษา รวม 11 คน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารอาชีวศึกษา หรือการบริหารการศึกษา และผู้บริหารต้นสังกัดของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้ที่กำลังศึกษาอยู่รวม 15 คนรวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 26 คน

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละขั้นตอนของการวิจัย มีดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย เพื่อปรับปรุงแก้ไขกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด ตามความต้องการของผู้เรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยคัดเลือกจากผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจำนวน 4 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน และผู้ดำเนินการประชุมอีก 1 คน รวมทั้งสิ้น 8 คน

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดหลักสูตร โดยศึกษาจากผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จำนวน 5 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารอาชีวศึกษา รวมถึงผู้บริหารต้นสังกัดของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้ที่กำลังศึกษาอยู่จำนวน 2 คน และผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มอีก 1 คน รวมทั้งสิ้น 8 คนซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับขั้นตอนที่ 1

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสอดคล้องโดยวิธีการประชุมแบบอภิปราย (Multi – Attribute Consensus Reaching : MACR) เพื่อนำเสนอรูปแบบการจัด หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยผู้ร่วมประชุมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารอาชีวศึกษาหรือการบริหารการศึกษารวมถึงผู้บริหารต้นสังกัดของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้ที่กำลังศึกษาอยู่จำนวนรวม 10 คน

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1.5.1 รูปแบบการจัดหลักสูตร หมายถึง โครงสร้างหรือองค์ประกอบในการจัดหลักสูตร ตลอดจนขั้นตอนการบริหารหลักสูตรเพื่อให้ผู้ที่ศึกษาสามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมาย ตามเงื่อนไขและข้อกำหนดในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ภายในเวลาที่กำหนดไว้ทั้งในด้านองค์ประกอบของหลักสูตรการนำหลักสูตรไปใช้ และผลสัมฤทธิ์การใช้หลักสูตร

1.5.2 สภาพและปัญหาการจัดหลักสูตร หมายถึง สภาพหรือสถานการณ์ที่เป็นอยู่จริงและปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดหลักสูตร ทั้งในด้านองค์ประกอบของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และผลสัมฤทธิ์การใช้หลักสูตร ดังนี้

1.5.2.1 องค์ประกอบของหลักสูตร หมายถึง สภาพและปัญหาที่เกิดจากการนำเอาปรัชญาของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เงื่อนไขและข้อกำหนดของหลักสูตร มาใช้ในการจัดหลักสูตรซึ่งมีรายละเอียดย่อย ดังนี้

ปรัชญาของหลักสูตร ที่สามารถกำหนดคุณลักษณะของหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาและจิตวิทยาโดยมีขอบข่ายและความคาดหวังที่สามารถกำหนดคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่พึงปรารถนาที่จะให้เกิดแก่ผู้เรียนรวมถึงสามารถกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการปลูกฝังให้ผู้เรียนทั้งในด้าน ความคิด ความเข้าใจ ความมีเหตุผล การมีวิจารณญาณ และทัศนคติที่ดี อีกทั้งเป็นเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผล

โครงสร้างของหลักสูตร ประกอบด้วย จำนวนหน่วยกิต 84 หน่วยกิต แบ่งออกเป็นหมวดวิชา หมวดภาษาต่างประเทศ 4 หน่วยกิต หมวดวิชาบังคับ 25 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือก 19 หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ 36 หน่วยกิต

เงื่อนไขและข้อกำหนดของหลักสูตร ในส่วนของเงื่อนไขการจัดการศึกษา ประกอบด้วย คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัคร วิธีการรับเข้าศึกษา ระบบการศึกษา ระยะเวลาการศึกษา สถานที่และอุปกรณ์การสอน ห้องสมุด งบประมาณและการลงทะเบียนเรียน ส่วนเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษา ประกอบด้วย ความครบถ้วนของคุณสมบัติ การทำวิทยานิพนธ์ผลงานทางวิชาการ และการนำเสนอผลการวิจัยต่อที่ประชุมนานาชาติ

1.5.2.2 การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง สภาพและปัญหาที่เกิดจากการนำเอาหลักสูตรไปใช้ในส่วนของการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ทั้งในส่วนของการบริหารหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนการสอน การสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตรและการส่งเสริมด้านวิชาการ ซึ่งมีรายละเอียดย่อย ดังนี้

(1) **การบริหารหลักสูตร** ประกอบด้วย การวางแผนการใช้หลักสูตร การใช้ห้องเรียน และการประเมินผลการใช้หลักสูตร ดังนี้

การวางแผนการใช้หลักสูตร ในส่วนของทิศทางและนโยบายของผู้บริหาร การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตร การจัดวัสดุประกอบหลักสูตรตามงบประมาณต่อคนต่อปี งบประมาณค่าวัสดุครุภัณฑ์ของผู้เรียน การเตรียมบุคลากรจัดประสบการณ์ด้วยความมุ่งหมาย การจัดทำรายงาน ระดับความยากง่าย ช่วงการเรียนรู้ และการจัดประสบการณ์เสริมหลักสูตร

การใช้ห้องเรียน ในส่วนของการบริหารสื่อวัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อม สภาพห้องเรียน

การประเมินผลการใช้หลักสูตร ในส่วนของความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการติดตามผลการใช้หลักสูตร

(2) **การจัดกระบวนการเรียนการสอน** ประกอบด้วย เนื้อหา วิธีสอนและการประเมินผล ดังนี้

เนื้อหา ในส่วนของ ความสอดคล้องของเนื้อหา กับคำอธิบายรายวิชา ความทันสมัยของเนื้อหาและความเชื่อมโยงของเนื้อหาในแต่ละรายวิชา

วิธีสอน ในส่วนของการเตรียมความพร้อม ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เรียนและปฏิบัติในสถานการณ์จริง ใช้การวิจัยเพื่อส่งเสริมทางวิชาการ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสม มีความเป็นประชาธิปไตยปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนและมีการบูรณาการการสอนและการประเมินผลเข้าด้วยกัน

ประเมินผล ในส่วนของการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับผู้เรียนผู้สอน การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน การกำหนดผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนอย่างชัดเจน การมีส่วนร่วมในการประเมินและการมีวิธีการประเมินที่หลากหลาย

(3) **การสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร** ประกอบด้วย การจัดสภาพห้องเรียนให้สอดคล้องกับรายวิชา การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน การแสวงหาและจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรต่าง ๆ การประสานสัมพันธ์กับบุคคลภายในและภายนอกหน่วยงาน และการสนับสนุนส่งเสริม ทำนุบำรุงอาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ให้คงอยู่ในสภาพพร้อมให้บริการ

(4) **การส่งเสริมทางด้านวิชาการ** ประกอบด้วย การส่งเสริมทางด้านวิชาการ ในส่วนที่สถาบันรับผิดชอบและการส่งเสริมทางด้านวิชาการในส่วนผู้สอนรับผิดชอบ ดังนี้

สถาบันรับผิดชอบ ในส่วนของการส่งเสริมให้หลักสูตรเป็นการวิจัย รวมทั้งเพิ่มพูนทักษะในการวิจัย การสร้างความร่วมมือในการผลิตบัณฑิตการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของผู้เรียนกับจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา สนับสนุนให้มีการปฏิบัติงานวิชาการ เช่น การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จัดสรรงบประมาณ เวลา สถานที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สรรหา คัดเลือกบุคลากรที่มีความรับผิดชอบทางวิชาการ

ส่งเสริมให้มีการจัดและเผยแพร่งานวิชาการให้กว้างขวางยิ่งขึ้นและส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม

ผู้สอนรับผิดชอบ ในส่วนของการส่งเสริมให้ผู้สอนมีอิสระเสรีภาพทางวิชาการ การส่งเสริมให้ผู้สอนมีความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอการส่งเสริมให้หลักสูตรเป็นการวิจัยรวมทั้งเพิ่มพูนทักษะในการวิจัยการควบคุมงานวิชาการให้มีมาตรฐานทางวิชาการ (กำกับกิจกรรมทางวิชาการ โดยติดตามผลการปฏิบัติงานตามโครงสร้างให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับและเกณฑ์มาตรฐาน) การควบคุมดูแล และติดตามผลการใช้หลักสูตร กิจกรรมที่จัดสอนและส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการส่งเสริมให้มีการประชุมสัมมนาค้นคว้าวิจัยทางวิชาการ การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นหรือริเริ่มสิ่งใหม่ๆ ส่งเสริมให้มีการเข้าร่วมประชุม สัมมนา ฝึกอบรม เพื่อแลกเปลี่ยนและเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการและส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร เพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำ ความสามัคคี การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น

1.5.2.3 ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร หมายถึง สภาพและปัญหาที่มีผลต่อผู้สำเร็จการศึกษา หรือผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ ในส่วนของความเหมาะสมของหลักสูตรกับการทำงาน ประกอบด้วย การนำรายวิชาในหลักสูตรไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะและความสามารถไปใช้ในชีวิตจริงหรือสถานการณ์จริงอีกทั้งสามารถประยุกต์และผสมผสานความรู้และใช้การวิจัยให้เป็นประโยชน์กับวิชาชีพและเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ตลอดชีวิต

1.5.3 ผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.5.4 ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ใน หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.5.5 ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ หรือเป็นผู้ที่จัดการศึกษา มีประสบการณ์ในการสอนหรือการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษาหรือการบริหารการศึกษา หรือเป็นผู้บริหารต้นสังกัดของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ หรือเป็นผู้ที่มีหรือเคยมีประสบการณ์ด้านการบริหารหลักสูตรในระดับปริญญาเอกสาขาวิชาการบริหารการศึกษา หรือการบริหารอาชีวศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน

1.5.6 การประชุมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การรวบรวมแนวความคิดข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยมีความครอบคลุมในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

1.5.7 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) หมายถึง การรวบรวมข้อมูลแบบจัดกลุ่มสนทนาไปประเด็นปัญหา และสภาพการจัดหลักสูตรที่เกิดขึ้นเพื่อให้ได้คำตอบที่ครบถ้วนถูกต้อง ละเอียดย

ครบถ้วนชัดเจน เป็นข้อมูลที่ได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกส่วนใหญ่ภายในกลุ่ม

1.5.8 การประชุมแบบอภิปราย (Multi-Attribute Consensus Reaching : MACR)

หมายถึงการวิเคราะห์ความสอดคล้องของความคิดเห็นของสมาชิกภายในกลุ่มต่อรูปแบบการจัดหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ว่ามีความคิดเห็นสอดคล้องกับรูปแบบการจัดหลักสูตรที่นำเสนอมากน้อยเพียงใด มีความคิดเห็นว่าจะปรับปรุงอย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด โดยสมาชิกทุกคนจะต้องมีความคิดเห็นสอดคล้องกันจึงนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการปรับปรุงรูปแบบการจัดหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น